

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. LAPKRIČIO 25 D. NUTARIMO NR. 1540 „DĖL NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS KOORDINAVIMO KOMISIJOS DARBO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Institucijų pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
Teisingumo ministerija (2025 m. vasario 18 d. raštas Nr. (1.6Mr)2T-112)		
1.	Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 13 str. 1 d. nuostatą, pagal kurią „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės <...> privalo pranešti Komisijai apie <...> jau sudarytų sandorių pakeitimus“, siūlytina šį aspektą atspindėti ir Projekte dėstomame Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 3 p.	Neatsižvelgta. Pranešimas Komisijai apie jau „sudarytų sandorių pakeitimus“ įtvirtintas kitose Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) nuostatose, pvz. Aprašo 9 punkte. Be to, „sudaryto sandorio pakeitimas“ priskirtinas jau sudaryto sandorio kategorijai, o tokia formuluoatė (t.y. „sudaryti sandoriai“) yra įtvirtinta Aprašo 3 punkte.
	Be to, siūlytina įvertinti, ar dėstomame Aprašo 3 p. nebūtų tikslinga atspindėti dar vienos Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos (toliau – Komisija) funkcijos – pritarti pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui (žr. Įstatymo 7 str. 2 d. 8 str. 1 d.).	Neatsižvelgta. Manome, kad siūlomos nuostatos įtvirtinimas Apraše būtų perteklinis, nes vis vien neapimtų visų Komisijos funkcijų, pvz. liktų neįtvirtinta nuostata dėl Komisijos kompetencijos pritarti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbaus turto sunaikinimui arba dėl Lietuvos valstybės pirmumo teisės įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, jos akcijas, nekilnojamąjį turtą pasiūlymo vertinimo. Todėl Aprašo 3 punkte esanti nuostata „taip pat atlikti kitas Įstatyme ir Apraše nustatytas funkcijas“ apima tiek siūlymu nurodomą nuostatą, tiek ir kitas nuostatas dėl Komisijos kompetencijos.
3.	Pagal dėstomą Aprašo 25.2 p. pareiškėjai Komisijai turi pateikti steigimo dokumentų kopiją bei Juridinių asmenų registro išplėstinį išrašą su istorija. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 12 str. 2 d. nuostatomis, viešojo administravimo subjektas gali reikalausti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad minėtus dokumentus iš Juridinių asmenų registro Komisija turėtų gauti tiesiogiai pati. Todėl tokios pareigos nustatymo pareiškėjams atsisakytina.	Neatsižvelgta. Pastaboje nurodytų dokumentų kopijos reikalaujamos dėl Komisijos darbo specifiškumo, nes Komisija ne pati atlieka investuotojo patikrą pagal žinybiniuose registruose ar valstybės informacinėse sistemose esančius duomenis, o <u>surenka</u> visus iš investuotojo aktualius dokumentus ir informaciją ir <u>perduoda</u> juos net aštuonioms patikrą atliekančioms institucijoms. Patikrą atliekančios institucijos investuotojo vertinimą atlieka per tam tikrą Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytą terminą, bet tiksliai patikros atlikimo data kiekvienos institucijos viduje gali skirtis, todėl ypač svarbu, jog visos institucijos vertintų vienodo aktualumo dokumentus, t.y. tuos, kuriuos pateikia pats investuotojas. Jeigu institucijos vertintų duomenis pagal pačių institucijų žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose gautus duomenis, tokie duomenis galėtų skirtis. Vieningų / vienodų duomenų vertinimas ypač svarbus teisinių rizikų suvaldymo

		<p>prasme, kai teismuose ginčijami neigiami sprendimai. Tuo atveju, jeigu kiekviena institucija vertintų investuotoją pagal savo pačios gautus duomenis, tiriant Komisijos išvados ir Vyriausybės nutarimo teisėtumą ir pagrįstumą, reikėtų pagrįsti/ įrodyti, kad kiekviena institucija vertino vienodo aktualumo duomenis.</p>
4.	<p>Dėstoma Aprašo 30.1 p. nuostata, kiek tai susiję su subtiekejū, tikslintina, atsižvelgiant į Įstatymo 13 str. 2 d. nuostatą „o subtiekejui – šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytos teisės“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Dėstomu Aprašo 30.1 papunkčiu nebus išplečiama Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies nuostata dėl įmonės kreipimosi į Komisiją subtiekejų pasitelkimo atveju. Aprašo 8.1 papunktyje yra nustatyta, kad įmonė subtiekejų pasitelkimo atveju, turės kreiptis tada, kai šiam subtiekejui bus suteikiamos Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje suteikiamos teisės (kas atitinka Įstatymo 13 straipsnio 2 dalį). Tuo tarpu kreipiantis į Komisiją, įmonė pagal Aprašo 30.1 papunktį, turės detalčiai aprašyti sandorio šaliai (subtiekejui) Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a-d papunkčiuose nurodytų prieigų / teisių suteikimą. Tokios informacijos pateikimas reikalingas Komisijos atliekamam vertinimui, nes pagal Įstatymo 13 straipsnio 6 dalį, Komisijos sandorio vertinimas atliekamas, be kita ko, pagal sandorio šaliai (subtiekejui) Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a-d papunkčiuose nurodytų prieigų / teisių suteikimą.</p>
5.	<p>Siūlytina įvertinti dėstomo Aprašo 30.2 p. pildymo atitinkamomis nuostatomis poreikį, atsižvelgiant į Įstatymo 13 str. 4 d. 1 p. a) pp. nuostatas – „sandorio šaliai sandorio pagrindu yra suteikiama teisė aptarnauti“ ir „kai yra rizika, kad prie tokių ryšių ir informacinių sistemų (jų dalių) gali gauti prieigą tretieji asmenys arba jiems būtų suteikta teisė aptarnauti ar kitaip susipažinti su tokiais ryšių ir informacinėmis sistemomis (jų dalimis)“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad Aprašo 30.2 papunktyje pakankami subjektai yra „sandorio šalis“ ir „subtiekejās“, nes pagal Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies nuostatą šių subjektų vertinimas sandorio atveju yra aktualus.</p>
	<p>Be to, siūlytina įvertinti, ar pagal Aprašo 30.3 p. neturėtų būti reikalaujami pateikti ir pačių dokumentų – saugumo planų ir įmonės vidaus dokumentų, kadangi vien nurodymas, kaip siūloma Aprašo 30.3 p., teisės akto/dokumento pavadinimo, priėmusio subjekto, registracijos duomenų – numerio, priėmimo datos) gali būti nepakankamas atliekamos patikros kontekste.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pačių saugumo planų ar kitų dokumentų pirminėje dokumentų pateikimo stadijoje pateikti nereikia – pagal Aprašo 30.3 papunktį pareiškėjai turėtų teisiškai pagrįsti savo kreipimąsi, o jeigu Komisija pradės tokio sandorio patikrą (nes sandorio patikra pagal Įstatymo 13 straipsnio 3 dalį gali ir neprasidėti) ir matys poreikį tokiam dokumentui gauti (jeigu jo dar nebus gavusi su ankstesniais pasikreipimais), ji, pagal Įstatymo 13 straipsnio 3 dalį, galės tuos dokumentus prašyti pateikti.</p>
8.	<p>Atsižvelgiant į Aprašo 8.2-8.4 p. nuostatas, siūlytina įvertinti, ar dėstomame Aprašo 30 p. nereikia nurodyti daugiau teiktinos informacijos (žr., pvz., 8.2 p. nuostatas dėl dalyvavimo įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą ar valstybei svarbų projektą).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlyme nurodoma informacija bus atskleidžiama per įmonės ar esminio kibernetinio saugumo subjekto kreipimąsi, kuriame, pagal Aprašo projekto 30.1 papunktį, turės būti pagrįstos Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkte suteikiamos teisės - taigi ir dėl dalyvavimo įgyvendinant valstybei svarbų projektą, kas atitinka Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto b papunktį.</p>
9.	<p>Įvertinant tai, kad pagal Aprašo 31 ir 32 p. nuostatas būtų reikalaujama pateikti ir ketinamo sudaryti sandorio projekto kopiją, siekiant išvengti papildomos administracinės naštos ūkio subjektams, siūlytina atsisakyti šiuose punktuose papildomo reikalavimo atskirtai detalčiai aprašyti ketinamam sudaryti sandoriu įsigyjamą dalyką (prekes, paslaugas ar kt.) (t. y. ši informacija matysis sandorio projekte).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sutarties projekte prekės ar paslaugos detalčiai nebūna aprašytos – pvz. jeigu sutarties projektas yra susijęs su informacinių technologijų paslaugų priežiūros pirkimu – sutartyje nėra nurodoma kas tą sistemą yra įdiegęs,</p>

		nėra atskleidžiamos kitos reikšmingos aplinkybės, todėl detalus prekių/paslaugų aprašymas Komisijos vertinimui yra reikalingas.
11.	<p>Siekiant aiškumo, siūlytina tikslinti dėstomo Aprašo 37.6 p. nuostatas, konkretizuojant, kokie dokumentai būtų laikomi informacinio pobūdžio Komisijos dokumentais (įvertinant tai, kad Vyriausybės kanceliarijos atstovai vykdytų tik technines funkcijas (t. y. sprendimų nepriiminėtų), užtikrinant Komisijos veiklą, galbūt konkretizuoti būtų galima nurodant, pvz., kad jie gali pasirašyti Komisijos dokumentus, kuriuose pateikiama informacija apie Komisijos posėdžių metu arba Komisijos pirmininko priimtus sprendimus ar pan.). Kita vertus, keltinas klausimas, ar Komisijos pirmininkas, kaip jos atstovas, neturėtų visais atvejais pasirašyti Komisijos siunčiamų dokumentų (žr. Aprašo 36 p.), be to, pastebėtina, kad įgalioti Vyriausybės kanceliarijos atstovai netgi nėra Komisijos nariai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nuostata „informacinio pobūdžio dokumentai“ atsiskleidžia per teismų praktiką, todėl ją detalizuoti, manome, nėra reikalinga. Pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) jurisprudencijoje nurodoma, kad informacinio pobūdžio dokumentai, tai tokie dokumentai, kuriuose pateikiama tik informacija, ir nėra nustatomi jokie įpareigojimai rašto adresatui (žr. pvz. LVAT 2024 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-604-463/2024). Analogiška nuostata dėl informacinio pobūdžio dokumentų pasirašymo delegavimo kitiems, nei Komisijos pirmininkas asmenims, yra nustatyta ir Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2005 m. vasario 10 d. nutarimo Nr. 152 16.5 papunktyje. Tuo tarpu Aprašo 37.6 papunkčio patikslinimas pagal nurodytą siūlymą, kad „Vyriausybės kanceliarijos atstovai gali pasirašyti Komisijos dokumentus, kuriuose pateikiama informacija apie Komisijos posėdžių metu arba Komisijos pirmininko priimtus sprendimus“ būtų nepagrįstas, nes Komisijos posėdžių metu priimami sprendimai apimtų ir tuos, kuriais sukuriamos teisės ar pareigos, o tai negali būti priskirta informacinio pobūdžio dokumentų kategorijai.</p>
12.	<p>Be to, iš dėstomo Aprašo 44¹ p. nuostatos „Komisijos sprendimų, kurie yra tarpinio pobūdžio, kopijos šioms institucijoms teikiamos po to, kai Vyriausybė pagal Įstatymo 12 straipsnio 17 dalį priima galutinį sprendimą“ nėra visiškai aišku, kokie sprendimai būtų laikomi tarpinio pobūdžio sprendimais (siūlytina šią nuostatą tikslinti, pvz., įvedant sąvoką ar kitaip atskleidžiant sampratą). Kita vertus, pastebėtina, kad Vyriausybei priėmus galutinį sprendimą, tokių „tarpinio pobūdžio“ Komisijos sprendimų pateikimo poreikio apskritai galėtų nebelikti, nes aktualiu galėtų būti laikomas tik Vyriausybės sprendimas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Tarpinio pobūdžio Komisijos sprendimai yra nustatyti Įstatymu - tai Komisijos pagal Įstatymo 12 straipsnio 10 dalies 3 punktą priimami sprendimai. Tokie sprendimai po jų priėmimo ir įforminimo yra teikiami Vyriausybei, kuri priima galutinį sprendimą (žr. Įstatymo 12 straipsnio 16, 17 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad „tarpiniai Komisijos sprendimai“ nustatyti Įstatymu, todėl pateikti šios kategorijos sprendimų sąvokos Apraše nėra poreikio. Vyriausybei priėmus neigiamą sprendimą, taigi ir patvirtinus Komisijos tarpinį sprendimą, patikrą atliekančioms institucijoms reikalinga jį gauti, nes tokie sprendimai tampa sudėtine Vyriausybės nutarimo dalimi, be to šiuose sprendimuose būna detalieji išdėstyti faktinės aplinkybės, sprendimo motyvai, tuo tarpu Vyriausybės nutarime nėra kartojamos visos nustatytos aplinkybės ar motyvai, o teikiama nuoroda į Komisijos priimtą sprendimą.</p>
	<p>Šiame kontekste keltinas ir toks klausimas, ar dėstomo Aprašo 80 p. nuostata, pagal kurią tokie „tarpinio pobūdžio“ Komisijos sprendimai negalėtų būti skundžiami teisimui, nebūtų susiaurinama asmenų teisė kreiptis į teismą (žr., Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 5 str. 3 d. 1 p., o taip pat Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 str., Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 str.). Siūlytina minėtus aspektus atskleisti Projekto lydimajame medžiagoje arba tikslinti Aprašo 80 p. formuluotę.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aprašo 80 punktas atitinka LVAT jurisprudenciją, pvz. LVAT 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarties administracinėje byloje Nr. eAS-624-756/2018 yra konstatuota, kad „Komisijos išvados yra tarpinio procedūrinio pobūdžio dokumentai, kurie pareiškėjams nesukelia teisinių pasekmių ir negali būti savarankiškais ginčo administracinėje byloje objektais.“.</p>

13.	Dėstomi Aprašo 52 ir 74 p. tikslintini, atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės kanceliarijos atstovas, kuris galėtų atlikti tik techninius veiksmus (pvz., informuoti apie Komisijos posėdžio datą, laiką ir vietą), organizuoti Komisijos posėdį galėtų tik esant Komisijos pirmininko sprendimui (rezoliucijai), priimtam įvertinus, ar apskritai yra aplinkybės Komisijos posėdžiui organizuoti (žr. Aprašo 36 p., pagal kurį Komisijai vadovauja ir jos darbą organizuoja Komisijos pirmininkas).	Neatsižvelgta. Aprašo 37.3 papunkčio nuostata „organizuoja Komisijos darbą“ savo prasme yra platesnė nuostata nei „organizuoja Komisijos posėdžius“ (kas yra išimtinai techninio pobūdžio veiksmai, pvz. kvietimų Komisijos nariams išsiuntimas, salės užsakymas ir pan.). Tuo tarpu „Komisijos darbo organizavimas“ galėtų apimti ir rūpinimąsi žmogiškaisiais ištekliais, tam, kad Komisijos veikla vyktų sklandžiai ar pan. Todėl papildomų rezoliucijų davimas išimtinai techninio pobūdžio veiksmams atlikti tikrai nereikalingas, tai darytų procesą neefektyviu.
14.	Neaišku, dėl kokių priežasčių dėstomame Aprašo 75 p. išbraukiami žodžiai „privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos“. Pastebėtina kad šie subjektai minimi Įstatymo 19 str. 2 d. 7 p.	Neatsižvelgta. Šių žodžių atsisakoma kaip perteklinių, nes „privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos“ patenka į „kitų subjektų“ kategoriją, o tai kartu atitinka Įstatymo 19 str. 2 dalies 7 punkto nuostatą.
15.	Pagal dėstomą Aprašo 76 p. „Komisijos sprendimas pateikiamas raštu, nurodant jame teisinį ir faktinį pagrindą“. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad toks Komisijos sprendimas būtų laikomas administraciniu sprendimu, kurio turinio reikalavimai nustatyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 str. 5 d. Todėl reikėtų, kad dėstomame Aprašo 76 p. Komisijos priimamo administracinio sprendimo turinys apimtų visus VAI 10 str. 5 d. nurodytus tokio sprendimo turinio reikalavimus, t. y. siūlytina teikti nuorodą į VAI 10 str. 5 d.	Neatsižvelgta. Nesutiktina, kad Komisijos sprendimas, priimtas pagal Aprašo 75 punktą visais atvejais būtų laikomas administraciniu sprendimu. Pvz. sprendimas dėl informacijos pateikimo neatitiks administracinio sprendimo kategorijos, nes tokiu sprendimu bus teikiama institucijų surinkta informacija, todėl kiekvienas atvejis yra individualus ir tik nuo prašymo turinio priklausys Komisijos sprendimo rūšis. Atsižvelgiant į tai, siūloma nuostata nėra tinkama. Aprašo 4 punkte yra nustatyta, kad Komisija savo veikloje vadovaujasi ir Viešojo administravimo įstatymu, todėl Komisijai priėmus sprendimą, kuris pagal savo pobūdį bus laikomas administraciniu sprendimu, tokiam sprendimui turės būti taikomi Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nustatyti reikalavimai. Atsižvelgiant į tai ir į pastaboje išdėstytą siūlymą, Aprašo 76 punkte atsisakoma žodžių „teisinį ir faktinį pagrindą“.
17.	Pastebėtina, kad Aprašo 1 priedo lentelės „1. Informacija apie investuotoją“ 1.10 p. atspindi tik Įstatymo 11 str. 1 d. 4 p. nuostatas, tačiau trūksta 11 str. 1 d. 5 p. nuostatų: „įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu jis yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimo (nusikaltimų) Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (arba) per pastaruosius 24 mėnesius jis yra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą, nuostatas“. Šiuo aspektu, atsižvelgiant į Įstatymo 13 str. 4 d. 2 p. nuostatas dėl sandorio šalies ar subtiekiejo patikros pagal Įstatymo 11 str. nurodytus kriterijus, pildytinas ir Aprašo 6 priedo lentelės 1.10 p.	Neatsižvelgta. Atkreipiame dėmesį, kad reikalavimas pateikti investuotojui informaciją pagrindžiančią savo teisinę padėtį dėl Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos, būtų papildoma administracinė našta investuotojams, nes patikrą atliekančios institucijos nenurodė, kad tokio pobūdžio informacija jų darbui yra reikalinga. Pažymėtina, kad nors investuotojų ir nebus reikalaujama pagrįsti duomenų dėl Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos, tačiau tai nereiškia, kad patikrą atliekančios institucijos investuotojo atitikimo šiam kriterijui nevertins. Įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje yra nustatyta, kad Įstatymo 12 straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos pagal savo kompetenciją atlieka investuotojų patikrą Įstatyme nustatytiems kriterijams ir savo išvadą Komisijai teikia dėl investuotojų atitikties <u>Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1-5, 9 ir 10 punktuose nustatytiems kriterijams</u> .

18.	<p>Pagal Aprašo 1 priedo lentelės „1. Informacija apie investuotoją“ 1.10 p. turi būti pateikti duomenys ne tik apie investuotoją, bet ir jo galutinius savininkus (taip kaip jie apibrėžti šio priedo lentelės 1.6 p.) apie tai, ar įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažinti kaltu dėl labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar dėl nusikaltimo pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, atitinkančio Baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius, ir už padarytą nusikaltimą nėra išnykęs ar panaikintas investuotojo teistumas arba dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas baudžiamasis persekiojimas. Pastebėtina, kad Įstatymo 11 str. įtvirtinti atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai investuotojams, kurie taip pat taikomi sandorio šalies patikros ar subtiekęjo patikros atveju (žr. Įstatymo 13 str. 4 d. 2 p.). Atsižvelgiant į tai, neaišku, koku teisiniu pagrindu remiantis būtų tvarkomi Aprašo 1 priedo lentelės „1. Informacija apie investuotoją“ 1.10 p. nurodyti investuotojo galutinių savininkų asmens duomenys, todėl siūlome atsisakyti perteklinių duomenų tvarkymo arba pagrįsti tokių asmens duomenų tvarkymo teisėtumą Projekto lydimojoje medžiagoje. Pastaba taip pat teikiama ir dėl Aprašo 6 priedo lentelės 1.10 p. nurodyto sandorio šalies/subtiekęjo galutinių savininkų duomenų tvarkymo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo 5 priedas nustato, kad šiuo įstatymu yra įgyvendinami tokie Europos Sąjungos teisės aktai - 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (toliau – Reglamentas). Reglamento 9 straipsnis „Informacijos teikimo reikalavimai“ nustato, kokia informacija turi būti teikiama, pranešant Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visas tikrinamas tiesiogines užsienio investicijas, tame tarpe 9 straipsnio 2 dalies a) punkte „užsienio investuotojo ir įmonės, į kurią planuojama padaryti tiesioginę užsienio investiciją arba į kurią ji padaryta, nuosavybės struktūra, įskaitant informaciją apie galutinį investuotoją ir dalyvavimą kapitale“ „Galutinis investuotas“ yra termino „galutinis savininkas“ atitikmuo.</p> <p>Be to, svarbu pažymėti, kad Įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje yra nustatyta, kad kai investuotojas yra juridinis asmuo, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys. Pagal Aprašo 1 priedo lentelės „1. Informacija apie investuotoją“ 1.6 papunktį, galutinis savininkas yra tas, kuris kontroliuoja investuotoją, taigi, tai investuotoją kontroliuojantis asmuo. Konstitucinio Teismo 2022 m. rugsėjo 22 d. nutarime, vertinant, ar neprieštaravo Konstitucijai Įstatymo norma, numatanti, kad tam tikros grėsmę nacionaliniam saugumui sukeliančios priežastys yra nepašalinamos, išaiškinta, kad, remiantis Įstatymo nuostatomis, „investuotojas gali būti laikomas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, jeigu jis pats arba jį kontroliuojantys asmenys įvertinami kaip atitinkantys bent vieną iš Įstatymo 11 straipsnio 1–9 punktuose nustatytų kriterijų“. Taigi, remiantis Įstatymu ir Konstitucinio Teismo praktika, yra tirama investuotojo ir jį kontroliuojančio asmens atitiktis nacionalinio saugumo interesams, todėl duomenys apie kontroliuojančius asmenis nėra pertekliniai, jie privalo būti renkami kontroliuojančio asmens vertinimui, kai investuotojas yra juridinis asmuo.</p>
19.	<p>Siūlytina įvertinti Aprašo 1 priedo lentelės „1. Informacija apie investuotoją“ 1.16 p. tikslinimo poreikį, atsižvelgiant į Įstatymo 11 str. 1 d. 2 p. nuostatas, kuriose minima daugiau subjektų (žr. formuluotę „ryšių su užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių fiziniiais arba juridiniais asmenimis“).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aprašo 1 priedo lentelės 1.16 papunkčio tikslinti nereikia, nes šios informacijos prašoma pagal Europos Komisijos siūlomą duomenų pateikimo pagal Reglamentą formą, kurioje nustatyta, kokios apimtys informacijos valstybės narės turėtų prašyti iš investuotojų. Tai užtikrina ir prisideda prie efektyvesnio bendradarbiavimo mechanizmo veikimo pagal Reglamentą, kad valstybės narės ir Europos Komisija turėtų tinkamą informaciją, reikalingą investicijos poveikiui valstybių narių saugumui ir viešajai tvarkai įvertinti.</p>
22.1	<p>Atsižvelgiant į tai, kad Preambulėje nurodomuose Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VII) 22 str. 5 d. 4 ir 5 p., 31 str. 11 d. 4 ir 5 p. bei 33 str. 3 d. tiesiogiai nėra suformuluotas pavedimas Vyriausybei priimti išgyvendinamąjį teisės aktą, manome, kad nuorodą į VII Preambulėje būtų galima atsisakyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad nuorodos į Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas yra reikalingos, tam, kad pagrįsti tam tikros kategorijos asmenų - (t.y. pareiškėjų, kurių atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama atsižvelgiant į Visuomenės informavimo įstatyme nustatytas aplinkybes</p>

		(t. y. transliuotojai ir (ar) retransliuotajai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjai, pareiškėjai, norintys gauti transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licenciją, asmenys, ketinantys įsigyti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalį, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą), ir (ar) su jais susiję asmenys)) patikrą ir tokių patikrų inicijavimą. Pažymėtina, kad Įstatymo nuostatos tiesiogiai nereglamentuoja aukščiau nurodytų asmenų patikrų, todėl tokių patikrų teisinio pagrindo įtvirtinimas Apraše šiuo atveju yra reikalingas.
22.2	Pastebėtina, kad Apraše daugelyje vietų yra perrašomos Įstatymo nuostatos (pvz., Aprašo 8.1-8.4 p. atkartojamos Įstatymo 13 str. 2 d., 4 d. 1 p. a-d pp. nuostatos, 10 p. – Įstatymo 13 str. 1 d. nuostatos, Aprašo 23 p. – Įstatymo 12 str. 4 d. nuostatos ir t. t.). Siekiant išvengti poreikio keisti Aprašą keičiantis Įstatymui, siūlytina dubliuojančių Įstatymą nuostatų Apraše atsisakyti/esant poreikiui, teikti nuorodas į Įstatymą/kitus įstatymus. Be kita ko, pastebėtina, kad Apraše reguliavimo apimtis turėtų sietis su iš Įstatymo išplaukiančiomis nuostatomis, nurodančiomis, ką Vyriausybė turėtų sureguliuoti Apraše (pvz., pagal Įstatymo 10 str. 9 d., 13 str. 1 d. turi būti nustatyta pranešimo apie ketinamus sudaryti sandorius ar atlikti veiksmus tvarka; pagal Įstatymo 11 str. 1 d. 7 p., 12 str. 2, 5, 6, 16, 23 d., 13 str. 2 d. – turi būti nurodyti dokumentai ir informacija, kuriuos reikia pateikti Komisijai; pagal Įstatymo 12 str. 15 d. – turi būti nustatytas išvados turinys, o pagal Įstatymo 19 str. 1 d. – nešališkumo investuotojams deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimo turinio reikalavimai).	Neatsižvelgta. Toks Aprašo dėstymo modelis pasirinktas dėstant Aprašą nauja redakcija 2018 metais, siekiant, visų pirma, aiškaus patikros procedūros reglamentavimo, nuo pat šios procedūros pradžios iki pabaigos. Aprašo dėstymo keitimas, t.y. jo dėstymas teikiant nuorodas į atitinkamas Įstatymo nuostatas, galėtų būti atliekamas dėstant Aprašą nauja redakcija, tuo tarpu šio keitimo tikslas suvienodinti Aprašo sąvokas su Įstatyme vartojamomis sąvokomis ir spręsti Komisijos praktikoje susidariusias problemas. Visi Teisingumo ministerijos 22.2 papunktyje nurodyti aspektai, kurie anot ministerijos turėtų būti nurodyti Apraše, yra reglamentuoti atitinkamose Aprašo nuostatose – pvz. dėl Įstatymo 10 straipsnio 9 dalies nuostatos – reglamentuoja Aprašo 26 punktas; dėl Įstatymo 13 str. 1 dalies nuostatos – reglamentuoja Aprašo 31 punktas; dokumentus, kuriuos investuotojas turi pateikti Komisijai, nustato Aprašo 25-26 punktai ir kt.

Valstybės saugumo departamentas (2025 m. vasario 14 d. raštas Nr. 18-1872)

1.	<p>Nutarimo projekto 1 punktu keičiamame Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 3 punkte apibrėžiant Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos (toliau – Komisija) paskirtį, nėra nustatyta, kad Komisija atlieka perkančiųjų organizacijų, veikiančių srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ketinamų sudaryti sandorių patikrą.</p> <p>Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 37 straipsnio 8 dalyje ir 47 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad perkančioji organizacija, (1) veikianti srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ar (2) laikoma esminiu subjektu, kelia reikalavimą, kad tiekėjo siūlomos prekės (taip pat jų gamintojai), paslaugos ar darbai, taip pat tiekėjas nekeltų grėsmės nacionaliniam saugumui, kai sandorio pagrindu susidarytų aplinkybės, nurodytos Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – NSUSOAĮ) 13 straipsnio 4 dalies 1 punkte. Šios perkančiosios organizacijos laiko, kad tiekėjo siūlomos prekės (taip pat jų gamintojai), paslaugos ar darbai kelia grėsmę nacionaliniam saugumui arba, atitinkamai, kad tiekėjas turi interesų konfliktą ir kad tai gali neigiamai paveikti pirkimo sutarties vykdymą, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų vadovaujantis NSUSOAĮ. Taigi, VPI įpareigoja dviejų kategorijų perkančiąsias organizacijas pirkimo specifikacijoje nustatyti atitikties nacionaliniam saugumui reikalavimą bei</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Komisijos veiklą reglamentuoja Įstatymas. Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad „<...>, taip pat kiti įstatymai taikomi tiek kiek neprieštarauja šiam įstatymui“. Atsižvelgiant į šią nuostatą, taip pat į Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalis, kuriose nustatyta kokių subjektų ketinamus sudaryti sandorius Komisija yra įgalioti vertinti, teikiamas siūlymas šiame etape negali būti realizuotas.</p>
----	--	---

<p>įtvirtina, kad tiekėjo siūlomos prekės (taip pat jų gamintojai), paslaugos, darbai ar tiekėjas laikomi keliančiais grėsmę nacionaliniam saugumui, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų.</p> <p>Manytina, kad VPĮ 37 straipsnio 8 dalyje ir 47 straipsnio 8 dalyje įtvirtintų nuostatų perkančiųjų organizacijų, veikiančių srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, atžvilgiu įgyvendinimas galimas tik per NSUSOAĮ 13 straipsnyje nustatytą mechanizmą. Taigi, siūlytina Nutarimo projekto 1 punktu keičiamą Aprašo 3 punktą papildyti nustatant, kad Komisija taip pat atlieka perkančiųjų organizacijų, veikiančių srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ketinamų sudaryti sandorių patikrą.</p> <p>Pastebėtina ir tai, kad, vadovaujantis NSUSOAĮ 13 straipsnio 1 dalimi, pareiga pranešti apie sandorius, jei pagal VPĮ ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą konkurso metu buvo keliami reikalavimai dėl tiekėjų, subtiekiejų, prekių, paslaugų ar darbų atitikties nacionalinio saugumo interesams, nustatyta tik esminiams subjektams, o NSUSOAĮ 13 straipsnio 7 dalimi nesuteikta teisė NSUSOAĮ 12 straipsnio 4 dalyje nurodytiems subjektams pranešti Komisijai apie perkančiosios organizacijos, veikiančios srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, sudaromus sandorius, atitinkančius šioje dalyje nustatytus kriterijus. Taigi, svarstytina, ar siekiant VPĮ ir NSUSOAĮ nuostatų suderinamumo neturėtų būti inicijuoti atitinkami įstatymų pakeitimai.</p>	
---	--
